

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЗАРУБІЖНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ РІК ХХХ Число 165. Джерси Сіті, Н. Дж., середа, 19. липня, 1922. VOL. XXX. No. 165. Jersey City, N. J., Wednesday, July 19, 1922. THREE CENTS

НОВА КРОВАВА СТРАЙКОВА БІЙКА

ВЕЛСЕРГ, Вест Берджін, 17. липня. — Підчас страйканих між страйковими майнерами та сторожками копальні і скелами поріг Г. Г. Довал, шериф повіту Врук, та сімх майнерів.

Всі білі майнери мали бути страйкарі, котрі брали участь в гуртовому нападі на майну. Причиною нападу, як на жуть свідки з протинної сторони, мали бути бажання страйкарів побити скелів. В напад мало брати участь кілька десятків озброєних страйкарів. Сторожі майни сейчас відповіли на напад страйканню, в котрій погубило шістьох майнерів, а велике число було раненими. Кілько саме було ранених, цього не можна було ствердити, бо відступаючі майнери забрали зі собою всі дані.

Шериф стояв по стороні сторожі майни. Вчашим по стріланню, як хотів зайти страйкарів зі заду, однак погнав на громадську виступаючих майнерів і мусів сточити з ними битву. В пів ніч було положити трупом двох страйкарів, але зараз по тім сам вправ пострілів сімома кулями. Його відля уже не могло смерті поховати кілька десятків майнерів та вистави їх до стейлові внаслід.

ГАРДІНГ КАЗЕ ВЛАСТИТЕЛЯМ КОПАЛЕНЬ ОТВОРИТИ НАНОВО РОБУТУ В МАЙНАХ

ВАШІНГТОН, 17. липня. — Представники властителей копанень м'ягкого вугля пропозити президенту Гардінгові свою урядову відповідь на його пропозицію відкрити спільну конференцію з представниками майнерської кофії. Властители заявили, що вони не дійшли до спільної думки; хоч найбільш частина з них годилася на пропозицію президента, однак більшість не була на неї згідна. Подано ріжні причини й роблено ріжні пропозиції.

На те заявив президент Гардінг, що йому дуже жаль, що властители не дійшли до одностайної думки, однак він влячний більшістю, яка заявила за урядовою пропозицією, з огляду на відмову відповісти майнерської кофії президент уживає урядові зусилля довести до згоди за безуспішні. Призначив згубою за державу копечність, він просить властителей сейчас отворити наново роботи в копанях.

Коли про це заяву доносено Джанові Лускові, голові майнерської кофії, він відмовився дати заяву про своє становище, але вказав на те, що уряд скоро переконається, що без дозволу майнерської кофії не можна довести до правильної праці в углевих копанях.

НОВІ ЗУСИЛЛЯ ПОЛАГОДИТИ ЗЕЛІЗНИЧНИЙ СТРАЙК

ШКАГО, 17. липня. — Гупер, голова Зеліничної Робітничої Ради Заручених Держав, котра своїм рішенням про обинжене робітничої заплати зеліничним робітникам викликала їх страйк, почав знов відбавити наради з представниками зеліничних кофій та представниками зеліничних підприємств. Наслідком того знов почали кружляти поголоси про можливе скоре полагожденне непорозуміння.

ЗЕЛІЗНИЧНІ КАНЦЕЛЯРИСТИ ГОДЯТЬСЯ НА СТРАЙК

ФІЛІДЕЛФІЯ, 17. липня. — Канцелярські урядники, робітники, ладуочі кланки на товарні поїзди, та робітники, заняті на стаціях Пенсильванської Зеліничної, заявили зеліничним кофій урядникам свою готовність вийти на страйк.

ЗАЯВА АМЕРИКАНСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРАЦІ

ВАШІНГТОН, 17. липня. — Виконавчий комітет Американської Федерації Праці видав публичну заяву в справі зеліничного страйку, в котрій збірав ріжні заходи протинників та подав справдішні причини страйку зеліничників.

Заява підносила головно те, що до страйку були не діяшли, якби американські зеліничні не були під впливом горсточки банкірів з Нью Йорку, котрі поставили зломити робітничі організації.

ЗЯВІВ ДЕСА В СПРАВІ СТРАЙКУ

ШКАГО, 17. липня. — Юджин Дебс, провідник американських соціалістів, за один з провідників знісного зеліничного страйку в 1894 році, видав публичний запис до робітників в справі зеліничного страйку.

Він вказує в ньому на готовність уряду стріпати страйковим робітникам і визнає робітників, щоб тепер стояли разом в одній промисловій юніті і в одній робітничій партії, щоб вважати разом, голосувати разом та боролася разом на цілій лінії.

ПРИЗНАЛИ МОСКОВСЬКИМИ НАМИТАМИ

ШКАГО, 17. липня. — Отто Бренстедер, секретар соціалістичної партії, подав до публічного відома, що Комуністична Інтернаціонал в Москві прийняв так звану Робітничу Партію в свої члени.

АМЕРИКА ПЕРЕГОВОРЮЄ З АЛІЯНТАМИ ПРО МАНДАТИ

ВАШІНГТОН, 17. липня. — Як Лондон доносить, що американський амбасадор в Англії Гарвей вже заключив з Англією угоду в справі країн, відібраних аліянтами їх воєнними ворогам та відібраних ріжним державам під мандат.

Умова має відноситися до Мезопотамії, Палестини, Сирії, Камеруну, Тоголенда та Танганіки. Американський уряд ще не видав урядового потвердження заключення такої угоди.

БЕЗПЕЧЕНСТВО ВОЗДУШНОЇ ПОЧТОВОЇ СЛУЖБИ.

В опівночі з неділі, дня 16 липня, на понеділок, дня 17 липня, цього року знов минав один рік воздушної поштової служби в Злучених Державах. Міжнародний факт заважає при тій нагоді американський поштовий департамент: цього року не було в-тій службі одні одного фатального випадку, що як минаючого року було їх аж 17. Аероплан, літаючі жемін Нью Йорком та Сан Франциском, переїхали за рік дорожю, вивозили 1,750,000 миль. Вони переїхали 49 міліонів лівист, які разом важили 1,224,500 фунтів.

Дорога між загаданими двома містами має 16 стацій. Незадовго уряд думає завести також нічну воздушну службу.

ЧЛЕНК КУ-КЛУКС-КЛЕНА МЕЖИ СОБОЮ.

Кількох урядників Ку-Клукс-Клена, які недавно стратили посади в організації, вступили в публічний обжалування проти заряду Ку-Клукс-Клена, що теперішні провідники надувають організації для власних користей. Справа пішла так далеко, що аж опинилася в суді, котрий має незалежно розбирати новоз теперішнього голови проти недавнього секретаря за образу чести.

АНТИ-ПРОТЕСТАНТСЬКІ ЗВУРУШЕННЯ В МЕКСИКО

В кількох містах Мексико пішла послідовними часами анти-протестантська нагілка. З кількох міст доносить про ріжні напасти, які приходяться переходити від фанатичної товпи американських місіонарив, що пішли до Мексико ширити ріжні протестантські секти. В самій столиці Мексико товпа комуністична напала на двох протестантських місіонарив, вигнали їх з ліжка і повели за ноги за місто. В місті Сан Пабло товпа грозила місіонарам спаленням, як американським протестантським шпionам, і лише завдяки вміщанню вояків можуть вони заплувати своє вартування. Товпа всоди нападів біблій та другі писемка, найдені в домах місіонарив, та рабує все їх приватне добро.

ЧЕРЕЗ КАРТИ ТРАГЕДИЯ.

Як доносить одна американська газета з Галісії, Вест Берджін, в сусідній місті Бенуау случилася в четвер, дня 13 липня, поважна трагедія, в котрій головними дієвими особами були Українці та Польські.

Вісниклою нощі такий, що Українець Андрій Савик постріляв смертельно Поляка Станіслава Фіяку. Як сиріваї мала-ся подія, цього годі покищо розслідити. Одні кажуть, що Савик підійшов вечером до дому, де мешкав Фіяка; заступав до дверей, а коли сей отворив двері, вийняв револьвер і стріляв до нього два рази. Другі кажуть, що ціла подія скоїлася коло гри в карти. Галинська газета знов доносить що Савик мав сказати, що він стріляв до Фіяки за те, що він вкрав в нього попереднього дня 50 доларів. Якби не було, доноси, одні були пошани Фіяку в голову. До тьяко раненого звівся зараз лікарський поміч, а лікар виставив неужо-го сейчас до шпиталю, де Фіяка помер на операційній столі о четвертій годині над раном.

Савик мав пробувати з початку втікати, але один місцевий полісмен зочив втікаючого чоловіка, відсадивого на трамвай і пігнав за ним. По дорожці до нього придушили ще один полісмен і потім-реша арештували Савика та відставили на поліцію, котра його незадовго поставила на суд за вбивство, «в першій степені» за яке незначна кара смерті.

Савик походить з Галичини. Він родився в селі Мелавіє, горбогірного повіту. Він має літ 43, має жінку й діти в старому краю. Фіяка походить зі села Лисевичі самбірського повіту.

ПОЛЬСЬКІ КОМУНІСТИ.

Польські часописи доносять, що в Варшаві викрито тайну комуністичну організацію серед молоді. Крім комуністичної пропаганди займалася організація військового шпionажу. Підчас арештовування комуністичної бібули, в якій забезпечувало польську державу і закинувано до протидержавних виступів. Поміж арештованими находилися син варшавського радного Теліці.

ДОВЕДЕНИ ДО БОЖЕВІЛЛЯ ТОВАРИШАМИ НЕДОМ.

В якийсь майорський стелу в Осінці (що значиний незначитесь Сиг-Сиг) збожеволів Торачі Соцефума, Япончик, котрий таке відбавува десятиліт кару внаслід за вбивство чоловіка. Як кажє судовий лікар, до божевілля довело його торемні товариші, котрі насміхалися з нього в той спосіб, що вивчали йому, що він буде покараний втратою життя при допомозі електричного крика. Нещасну жертву гупного жару вислали терпу до вичинючого шпиталю для божевілних.

РОЗПУЧЛИВИЙ ВЧИНІК НУЖДАЯ.

В Неаполі зашлов недавно страшний факт, який свідчить, що в державі за унормованим на позір відносинами панує до кутах голод і нужда. Приватний урядник Перотті, вдержуючий з невеличкої платні жіну і шестеро дітей, побачив одного дня, що далі не зможе так тьяко працювати і дивинишся на голод своїх найдорожчих. Поблукавши по місті, прийшов одні вечером домі і коли вже всі спали, він виготрив кулонний ніж і побивав своїх шестеро діточок і жіну, вихлопачи їм ніж у серце. Потім згинув сам, підірвавши собі горло. Цілий Неаполі потрясений до тьябин небувалім актом розпучи.

ФРАНЦУЗ — ЛЬВІВСЬКОМУ МАГІСТРАТОВИ.

Французський мер Шарль Леру, який недавно був у Львові, оголошує в Журналі де деба свої враження, кажучи м. и.: В місті були такі драматичні, дірапі і засмичені хідники, і коли би в кураву пороку не зазирали пороки відляку... і коли би в часі доцу не треба бродити по калабах.

СКЛАД МОСКОВСЬКОГО СОВІТУ

В московському совіті засідає 1645 мушні і 111 жіну, з того в 1478 комуністів. 272 не-патрітиків. 3 с-серів. 3 мессе-патрітиків. 141 члени в з впливом обрадованими. 1001 з червоними. Робітниками в 718, ремісниками і селянами 189 осіб.

КОШТИ ВІДКРИТТЯ АМЕРИКИ.

Не давно зайдено в Еспанії рахунок видатків, подорожі Колумба не відкриття Америки. Платили для Колумба і товаришів, яку виплачували Колумбові брати Піноч в Лянос, і всі інші видатки, винесли разом 35,000 нестів, отже заведло 15,000 доларів. З докментів вийняють, що головною загадні брати Піноч, властители корабельних верстатів в Ляносі дади Колумбу змогу відкрити новий світ, даючи йому кораблі і гроші до розпорядження.

ЗЕМЕЛЬНА РЕФОРМА НА ПІДКАРПАТТІ УКРАЇНИ

Трибуна доносить: На Підкарпатській Україні досі розділено 100,000 гек. зем. Земельна реформа буде скінчена за 5 літ і тому відступило від колонізація.

АРЕШТОВАННЯ ЛЬВІВСЬКИХ РЕДАКТОРІВ.

В Львові арештували чотирьох редакторів львівських часописів: «Політеснік», «Літа» і «Наша Земля».

АНГЛІЯ ПРОПОНУЄ ФРАНЦІЇ ВІДПИСАННЯ ДОГОВІР

ПАРІЖ, 17. липня. — Франція дістала від Англії урядову пропозицію, щоб Франція обинжала Німеччині відшкодовання 31 132 міліардів на 50 міліардів золотих марок, а зате Англія полару Франції нещє востені довг.

Французькі політики почали на серйозно займатися сею пропозицією. Вони бачать предметом поважних нарад на найбільшій згаді англійських прем'єрів.

Англійська пропозиція зробила в цілій Франції поважне вражіння.

СПОДІЮЄТЬСЯ, ЩО МОСКВА ВИЖЕБРАТЬ НОВЕ ПОСЛУХАННЯ

ТАТА, 17. липня. — Згальному припускують, що московський більшовицький делегат вдавсь випросити від представників англійців ще одну конференцію для російської справи. Представники західно-європейських держав лаялися прихильно на просьбу Лівінової відказати більшовицям відбутися ще одну конференцію в справі російської позички.

ВІДГУКИ ЗАМАХУ НА ФРАНЦУЗЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА

ПАРІЖ, 17. липня. — Густав Буве, котрий недавно віддав кілька неадекватних стрілів до президента французької республіки Міларна, зложив нині свої перші судові зізнання. Він заявив отверто, що планом його було забити французького президента Міларна та французького прем'єра Пуанкаре. Він сам сподівався, що оба ці політики будуть йти в одному ряду. Він стріляв до Міларна думаючи, що компар поліції, котрий сидів коло нього, се прем'єр міністрів. Буве не хотів зізнатися, чому він хотів виконати замах.

Кількох свідків замаху, які стояли зараз коло Буве, зізнали, що Буве мріяв до поліційного компару.

ВІДГУКИ АТЕНТАТУ В АНГЛІЇ

ЛОНДОН, 17. липня. — Велика лава присяжних суддів, що рішає про обжалування, видали нині своє оречення в справі обжалування двох вбивників англійського генерала Генрі Гюза Виссона. «Гренд Джурі» прийняла їх обжалування. В акті обжалування називаються вони не так, як вони подали свої імена (себто Джеймс Обрайен та Джеймс Конолі), але Реджиналд Дан та Джосеф Осалван. Зміна імен наступила на основі поліційного слідства, котре виявило теж, що обоє свого часу служили в англійській армії.

АКЦІЯ ПРОТИ СОЦІАЛІСТИЧНОГО ОБ'ЄДНАННЯ В НІМЧЕЧИНІ

БЕРЛІН, 17. липня. — Щоб заборонити перевазі радикальних елементів в уряді, яка мусіла наступити наслідком недавнього об'єднання соціалістичної партії та соціалістичної незалежної партії, німеські керкалки, демократи та народоваці почали об'єднуватися в подвійний до соціалістичного блоку. Вони вже навіть зажадали від президента республіки визначення собі місця в кабінеті міністрів.

В Німеччині Але тепер ожилася дискусія над пропозицією в парламенті республіки законами про охорону республіки, які називають отці нарі на всіх, що пробують зробити політичний переворот. Головних законопроектів є три, і уряд хоче переперти їх ухвалення ще перед парламентарним фріанг.

ГОРОЖАНСЬКА ВІЙНА В ПРЯНДІ

ДАБЛІН, 17. липня. — Боротьба між прихильниками свободної ірландської держави в межах британської імперії та прихильниками повної незалежності ірландської республіки починає вже втихати.

Видно се з того, що нині доносено лишень про одну битву між двома партіями. Битва ся розігралася коло міста Балінессла, і покінчилася побідою вілків уряду.

Дехто, однак, уважає спокій за віщу нову битву, яка має наново з'явитися по цілій Ірландії, як лишень прихильники повної незалежності приготуються до нового повстання проти теперішнього айрського уряду.

ЦІКАВІ ОБАВ

СИНІВСЬКОГО ЛЮБОВИ

ПАРІЖ, 17. липня. — В ої крузі Пін де Дом на шпиталі села Вірруа стоїть невеличка приватна малюнка, до якої го-

наслідені, але гарне убрання. Віл самого діл зложення там тіла, сні кожного дня рано заходить до калінки надмити на лице, батька, яке, як кажуть, задовольняє вілний нитяз живо-

СНІЖНИ ЗАМЕТІЛИ В ФРАНЦІЇ.

КІЕРМОН ФЕРАН, Франції, 17. липня. — В цілій Овернії жалос нині відчуту небувало в цю пору зимы.

Термометер впаав до 6 степенів фаренгейта (себто позичке точни замерзання води). Наслідком цього м'єсто додні стради падати сніг, і нині всі горби на поладує від Кіермон акції спрєдлі злимовою поволокою зложив тьяко батька, вбране внігн.

КРАЄВИЙ КРАЄВИЙ
КАЛЕНДАР
ТОВАРИСТВА
ПРОСВІТА
У ЛЬВОВІ
на 1922 рік
УРАТОВАНИЙ В АМЕРИЦІ ПЕРЕД КОНФІСКАТОЮ
ПОЛЬСЬКОГО УРЯДУ З ВАРШАВИ
Ціна тільки 55 центів з пересилкою.
Заповнення посилає разом з грином на адресу:
"СВОБОДА", 63 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

